

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

☉ Egyes lappéldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ☉

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Az ember tragédiája.

Madách Imre, a kora által félreismert, halálában halhatatlan lánglelkű költő se álmodja a haló porában, milyen kedves mottója lett a csongrádmegyei demagógiának az a mondás, amellyel az elcsüggedő Adámot biztatja:

»Ember, küzdve küzdj és bízza bizzá!«

Mikor e demagógia valamely aknamunkájában vereséget szenved, mikor rút kudarcal kell elhagynia a küzdőt, akkor preventív szere az elcsüggedés ellen: »ember, küzdve küzdj és bízza bizzá!«

Mikor meg az ellenfélnek akarna ütni, hát ráfordítja a mondást illetékesen:

»Nem lesz mellette, mint volt Adám mellett, aki elcsüggedésében biztassa: ember, küzdve küzdj és bízza bizzá!«

Mert az ellenfélnek szükségképpen elcsüggedettnek kell lenni. Kell, hogy egy kaptafára elmondhassara a jeles mondást, amellyel azelőtt önmagát biztatgatta a jeles(?) demagógia.

Es »Az ember tragédiája« türelmesen állja, hogy belőle hidegreleplegre himet varrjanak és Madách nem kel ki sírjából, hogy fülebe döbögje Sima ténsúr hadának:

»Ki innen, az én műzáknak szen-

telt templomomból! Nem azért irtam remekművem, hogy népbolondítóknak mottóul szolgáljanak nagy mondásaim!«

Hát, hogy így van: ez is egy darab »ember tragédiája.«

Az életében félreismert költő tragédiája folytatódik a síron túl, hogy kufárok, farizeusok, népámító demagógok igyekeznek im tőkét kiütni az ő remekművéből és illik vagy nem a helyzethez: belőle meritenek vigaszt, fegyvert egyaránt.

Ezúttal Kelemen Béla dr. járási főszolgabíró az, akire Madáchból varrt a derék(?) had himet.

E különben derék fiatal ember életében — így mondja a »Szentesi Lap« —, — a, egy kis ember tragédia van, amelyet bizonyosan nem fog valami helyi író feloldozatlanul hagyni, amikor pedig napfényre kerülnek a kullissza titkai és a hős (ezúttal Kelemen Béla dr.) mint egy Adám fog előttünk állani, nem biztatva, hanem, ahogya drámai igazságszolgáltatás megköveteli: undorral visszaütasítva.

Kár, hogy Madách »ember tragédiája«-ban egy, a kánikulai tikkasztó hőségtől felforralt agy őrvjengése nem talált helyet.

Az író, —, —, igen alkalmatos mintául szolgálhatott volna ehhez az őrvjengő alakhoz, mert fentebbi mondása, a maga értelmetlen zagyaságá-

ban arra vall, hogy agyveleje nincsen normális állapotban.

Es hogy nincsen, ez ismét egy darabka »ember tragédiája« olyan emberé, aki —, — nek jelzi magát.

Mert józan ész ugyan miben találja Kelemen Béla dr. tragédiáját?

Mi tragikus van e derék fiatal úri ember életében?

Hogy képviselőjelölt volt? Vagy hogy elnöke a dorosmai szabadelvűpártnak? Vagy talán abban, hogy Ugron Gábor azt a Madáchit (?) mondást jegyezte a hozzá juttatott értekezleti jegyzőkönyv margójára: »Undorral visszaütasítom?«

Ha Magyarország valamennyi képviselőjelöltje egy-egy drámai hős, úgy akkor benépesíthetjük a világ összes színpadait ilyen hősökkel. A pártelnökség sem kvalifikált még eddig senkit drámai hőssé és az Ugron mondásában, valljuk be, sokkal több a nyereség a tragikumnál.

Hiszen, ha egyéb sem kell ahoz, hogy valaki drámai hős legyen, csupán az »undorral visszaütasítás«, úgy akkor Sima Ferenc a ma élő emberiség legelső drámai alakja, mert nem nyilatkozatait, hanem őt magát utasítja vissza undorral mindenki, aki olyannak ismeri, amilyen valójában.

Hogy csak hirtelenben jegyezgesünk fel néhányat e hősi es nép-

TÁRSAS.

A cigány király.

Regényes dráma 6 képm. Színpadunkon színrekerül a 7. hó 27-én, szombaton, Cs. Almásy Julia jutalomjátékai.

Recensair Henri és Bredam társ-szerzők drámája, mely Párisban az »Ambigu« színházban a világkiállítás alatt, de már azt megelőzőleg is folyton repertoáron volt, s mely a fent nevezett színházban megszakkítás nélkül 150 előadást ért meg, — azon drámák közé tartozik, melyeket ma már csak is az »Ambigu« és a londoni »The theatre special« kultiválnak. — Ezen színházak közönségét a polgárság, az úgynevezett »Bourgeois« zöme és quartier latin (diak negyed) képezik. S ez a közönség az, mely szereti, ha a színmű, melyért leszúrta a maga 3 frankját, esetleg 50 centiméjét, nem csak idegeit, de a szíve húrjait is érinti. — Ez a közönség az, mely nem jár sem a modern színművek társadalmi problémáit felvető, — sem a »Francis« salon vigjátékai előadására. Ez a közönség az igazi párisi. — a tősgyökeres fran-

cia polgár. Neki csak egy kedvenc színháza van Párisban: az »Ambigu« s csak ez a színház adhatja a polgárság igazi szája-izserinti darabokat. Ezen műfajból van a »Cigány király« is, mely az első képtől kezdve az utolsó jelenetig megkapó és érdekfeszítő, — majdnem oly hatással van a nézőre, mint a minő hatással vannak Féval, — Montepin, — Ponson du Terrail regényei az olvasóra. — Az olvasó nem bírja a könyvet letenni, míg az utolsó lapot is át nem olvasta. A »Cigány király« nézől égnek a kíváncsiságtól, képről-kép után a bonyodalmat, — a végső kifejlődést megtudni. — Egyik képm. Rouma, a hős, elragadja magával a nézőt, — a másikban Cassaritával, a szerencsétlen cigány leánnyal szenved, — tovább Medicis Katalin, ez a női szörnyeteg fagyasztja meg az idegeket.

Nem kis helyet foglal el e műben a történet, — Medicis Katalin kora, a protestánsok üldöztetése, mely végre a rémes Szent-Bertalan-éjre vezetett. IX-ik Károly, a gyöngé, ingatag, beteg király uralkodása, a

léha IV-ik Navarrai Henrik kalandjai, mind oly megkapó, markans vonásokkal vannak e darabban festve, hogy ismertem Párisban nem egy embert, ki egymásután 10—15-ször a legnagyobb érdeklődéssel nézte meg a »Cigány király« előadását.

E mű fordítója is közvetlen a darab előadása után vette meg Magyarországra szerzőktől a jogot, s nem családott, hogy a »Cigány király«-nak Magyarországon is nagy hatással kell birtania, — mert a hol eddig előadták a »Cigány király«-t, a közönség azon része, mely az izgatott, — az érdekfeszítőt szereti, mindenütt el volt tőle ragadtatva.

A »Cigány király« itt, Szentesen, Cs. Almásy Julia jutalomjátékai, szombaton, augusztus hó 27-én kerül először színre.

Es közönségünk bizonyára megragadja az alkalmat, hogy a jutalmazandó iránt érzett rokonszenvének is kifejezést adva, egyúttal végignézen egy drámát, mely a tősgyökeres párisi polgárság érdeklődését 150 estén át volt képes lebilincselni.

bolondító undort keltő ténykedései közül:

1) Undort kell hogy keltsen minden jóérzésű emberben az a politikai szereplése, hogy itthon függetlenségi párti vezérferfiút rimelve, áment Kunszentmártonra kormánypárti kortesnek.

2) Undort keltő, hogy előbb rugtarmarta az árvizes kormánybiztosságot és kormánybiztost, de rögtön talpnyalója lett mindkettőnek, ahogy e kormánybiztos kortesfogása zsiros javadalmú hivatalhoz juttatta.

3) Undort keltő, hogy a téli választások alatt Balogh János barátját Szentesen függetlenségi párti programmal léptette fel képviselőjelöltnek, maga is ily programmal lépett fel s aztán barátjával együtt elárulták a kerületet. Hazug alapon kerültek be a parlamentbe.

4) Undort keltő az a rút hálátlanság, amellyel az alkalommal Törs Kálmán ellen tört és végül

5) Undor és csömörlet kell hogy minden tiszta érzésű embert elfogjon, mikor látja, hogy ez a népbolondító erényhős, aki — állítólag — az adminisztráció tisztaságáért és a nép igazaiért küzd, mint használta ki szakaszgazgatói állását arra, hogy a társulati lucerna-kaszáló elárverezéséből magának anyagi hasznot üssön ki.

Tudja-e vajon mindezeket Ugron Gábor? Es ha tudja: miért nem fordul el az ilyen politikai cédáktól undorral? Mert ezek igazában rászolgáltak erre, ha mindjárt ennek révén nem lehetnek is drámai hősök.

Hiszen, ha azok volnának, úgy akkor nem undorral és megvetéssel kellene tőlük elfordulni. Ez merőben ellentmondana minden eddigi drámai hagyománynak, mely szerint e hős elbukhat ugyan, de a közönség rokonszenve kíséri bukását.

Nem látjuk: miben állana a tragikus életének mondott Kelemen Béla dr. bukása.

Közéleti szereplése sokkal rövidebb keletű, semhogy bukkhatott volna. Eddig megfutott közpályája a legszebb reményre jogosíthatja. Tisztességes, úri ember, hozzá fiatal, tanult és világlátott. Egy egész hosszú élet küzdelme, reménye áll meg előtte. S bár —, — bölcs esze és éleslátása feltalálta, hogy az ifjú főszoigabirónak magában hordja mindazon lélektani vonásokat, melyek vagy korai győzelemre vagy korai bukásra vezetnek: józan eszű ember ezt a bukást még sehol nem látja nyilvánulni. Erre a fiatal főszoigabirónak, feltéve, hogy az a rettenetes lélektani vonás benne legyen, vagy, ez ideig sem módja, sem alkalmá nem lehetett.

Ellenben, (bár a vármegyei demagógia fejében mi nem látjuk a híres lélektani vonásokat, amelyek — szerint a drámai hős elmaradhatlan kellékei, hanem látunk benne ezek helyett jó adag agyafúrtságot és intrikát) biztosra vesszük, hogy az ő bukása, ha tápéi képviselői minőségben is, hovaelőbb be fog következni. Így követeli ezt a drámai

igazságszolgáltatás és ebben fog megnyilatkozni az ő embertragédiája.

Meglássuk akkor — mert hisszük, hogy megérjük hamarosan — milyen lesz az a bukás?

Vajjon undorral fordulnak-e el az elbukó inrikustól mai imádói vagy rokonszenvkíséri-e bukását, ahogy igazándi drámai hősökét szokta kíséreni?

Ma, mikor a próféták ideje lejárt, nagyon hálátlan dolog volna: jövendölgetésbe bocsátkozni.

De nem is jövendölésképen, hanem határozottan mondhatjuk előre is, hogy ez az ember tragédiája, ahogy sorsa beteljesül és a drámai igazságszolgáltatás szerint jutalmát elvette, nem fog részvétet, rokonszenvet kelteni még mai imádóiban sem.

Hanem felzúditja majd az átkok özönét reá, ki átka volt annyi éven át egy egész vármegyének, megmetyelőzje a közérkölcnek.

Ez fog bekövetkezni a jövőben.

Ma pedig, amikor — Kelemen Béla dr.-ban szeretné a bukkott hőst feltüntetni, mondván, hogy mély részvételt van sorsa iránt, ma bizonyára ez a Kelemen Béla dr. és vele együtt mindannyian, akik legelőbbnek tartjuk a közéleti tisztességet, nem ugyan Madách remekművéből citálva, mert hiszen arra nem méltók, hogy a halhatatlan emlékü költő csak egy mondaságból is reájuk varrjanak himet, — hanem azért nem kevésbé magyar kiszólással kiálthatunk — és hada felé:

„Sajnál apádat, hogy ilyen fia van!”

Vasútügy. Ma irják alá a kereskedelmiügyi minisztériumban a szentes-vásárhelyi vasúti érdekeltség e célból kiküldött képviselői, a nevezett minisztérium képviselője és a vállalkozó Gfrerer Miklós és társa cég, a vasútépítési vállalat szerződését; ma válik végre megdönthető ténnyé, hogy az évek óta vajdó kérdés megoldást nyer, bizonyossággá, hogy e vasútvonal építéséhez még e hó folytán hozzá fognak.

Nagyjelentőségű nap ez Csongrádvármegye és Szentes város gazdasági fejlődésének történetében.

Az épülő vasúttal egy erős kapocs létesül, mely a vármegye egyes községeit közvetlen közel hozza egymáshoz, vidékünknek pedig megnyitja az egyenes utat Erdély, Kelet és a magyar tengerpart felé.

Az új vasút gazdasági és kereskedelmi előnye ma még kiszámíthatlan, annyival inkább, mert benne még nem szabad végeült tekinteni.

Igaz, ha tovább nem épülne is ki e vonal Makó felé, már a szentes-vásárhelyi szakasz kiépülésével az országos vasúti hálózat két főerének az összekötője lesz. De nem szabad figyelmen kívül hagynunk a körülményt, hogy Vásárhely már is megajánlotta a továbbépítésre 100.000 frtot, hogy Csanád-vármegye és Földéak község szintén ily összeget szavaztak meg együttesen ugyan-e célra és hogy bizonyosan Makó város is, amely eddig ridegen elzárkózott e vasút továbbépítéséhez való minden anyagi hozzájárulástól, — ma, amikor a szentes-vásárhelyi vonalrész kiépítése bizonyosságra vált, bizo-

nyára jobb megmondásra jut és belátva a vásárhely-makói szakasznak reá első sorban háruló gazdasági hasznát, most már nem fog kélni a maga részéről szintén melegen felkarolni az ügyet és tetemesebb összeget szavaz meg a folytatálagos vasútépítésre.

Am, ha ez nem következne ki be; ha vasútnak végső pontja hosszú időre Vásárhely marad is: meglegedéssel tölt el bennünket a tudat, hogy a most épülő szakasz létesülhetését teljes erőnkkel elősegítettük, megnyugvással az, hogy végre célnál vagyunk.

Mennyi küzdelem, amíg idáig jutottunk! A rosszakarat által útunkba gördített mennyi akadályt kelle leküzdenünk, hogy létesüljön a jó, a hasznos, az üdvös, mi áldása leendő egy gazdag, nagy vidéknek!

Mert nálunk a legüdvösebb, a legáldásosabb eszmék is csak nehéz, küzdelmes harcok árán valósíthatók meg.

A néperdek szentségbe burkolt legundokabb bűn, a személyes bosszú száz fuffanggal ezer akadályt gördített e vasútépítés elé.

Meggátolni, hogy Szilinszky Mihály főispán alatt bármi üdvös is teremessék e vármegyében: ez volt és ez ma is a jelszó a népmító demagógok ajkán.

Es ezek a demagógok jó ideig, egészen leplezetetésükig helyet fogtak a vasúti bizottságban, ott folytatták a legnagyobb szemérmelenséggel a titkos aknamunkát, felbujtva a tenyő-szt.-mártoni érdekeltséget is, hogy ne egyesüljön a tervezett vasúttal, melyről azt hitték, hogy ily egyesülés nélkül soha nem létesülhet.

Majd, mikor itt lerántottuk róluk a leplet, nyílt küzdelem tört ki.

Szentes város képviselőténék szűk látókörű többsége mindenkor hálás talaja volt a demagógiának.

Ide vetette hát most is átkos erejét a személyes bosszúvágy és pirulva értük meg, hogy szülővárosunk képviselőinek többsége vak eszköz lett a bosszút lihegők kezében. Megszegte egyszer feltétlenül adott szavát, hogy akadályt gördítsen egy vasútépítés útjába, megtagadván a költségekhez való hozzájárulást oly vasúttól, amelynek kiépítése első rangú érdeke e városnak.

Am ezt az akadályt is ledöntötte egyesek, a legiobbak és pénzintézeteink áldozatkészsége.

Es ekkor megértük, hogy a demagóg népbolondító, bosszúszomja gúnyal fordult a főispán ellen, aki szívós kitartással, csendben, zajtalan, de megfélemlíthetetlenül is hártott el egy útjába gördített akadályt a másik után.

Szilinszky Mihály pedig, ahogy nem rettent vissza az ezernyi akadály elhárításától, ahogy szétépte a vakondok titkos aknaszövedékét, épp úgy hideg, érzéketlen maradt a gúny iránt. Magyarán szölvá: kutyába se vette az ellenfél bosszúüvöltését.

Ment, haladt előre a maga útján, tudatában annak, hogy amit cselekszik, jó és üdvös az, aminek létesítésén fáradoz: áldása leendő az e szép, gazdag vármegyének, megnyitva előtte a világpiacot minden irányban.

Es ma teljes siker koronázza fáradozását, melyet az utókor fog csak igaz értéke szerint — az alkotó nevét áldva — megbecsülni.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. augusztus 25.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete közgyűlést tart ma délelőtt 9 órakor a túl a kurcai teremben. A közgyűlés tárgysorozata: Dr. Tasnády Antal hivatalától felfüggesztett polgármester fegyelmi ügyében hozott vármegye közigazgatási bizottság határozata; az 1887. évben választott és az 1892. év végével kilépő városi képviselők helyett választandó képviselők választásához, a választók névjegyzékének összeállítására küldöttség kinevezése; végül a vármegyei és városi virilisi képviselők 1893. évre érvényes névjegyzékének összeállítására küldöttség kinevezése.

— **Politikai párbaj.** A tápéi választás szaporá szülője a politikai lovagias ügyeknek. A képviselőjelölt Sima Ferenc elűtötte ugyan a maga keletkezésében volt ügyét egy saját híbéval, de Léva József dr. és Kelemen Béla dr. ügye — bár vértelenül — már nem nyert ilyen kedélyes elintéztét: az ellenfelek golyót váltottak a szegedi boszorkány szigeten. Most aztán a »Szegedi Napló« f. hó 23-iki száma egy újabb keletkezésében levő politikai párbaj hírére hozza. E lapjársunk szerint ugyanis Kelemen Béla dr., aki a dorosmai szabadelvű párt azon gyűlésén elnökölt, mely az általunk is közölt és az országos pártelnökökhöz eljuttatott határozatot hozta az újabb tápéi jelölés dolgában, — segédei által magyarázatot kért Ugron Gáborról a margó jegyzetért, melyet a jegyzőkönyvi kivonatot visszaküldte. Szegedi lapjársunk szerint, párbaj lesz a dolg végé.

Mint ma már tudjuk, Kelemen főszolgabíró tényleg elégtételt kért Ugrontól, aki azonban segédei által kijelentette, hogy a dorosmai szabadelvű párt tagjai és így Kelemen sem kívánta sértetni; a jegyzőkönyvi kivonat margójára tett jegyzése nem is személyeket illetett.

Erre a lovagias ügy a következő nyilatkozattal nyert elintéztét:

»Nyilatkozat.

A dr. Kelemen Béla és Ugron Gábor urak között fölmerült becsületbeli ügy, a lovagiaság szabályai szerint elintéztett.

Székely-Udvarhelyen, 1892. aug. 22.

Dr. Kelemen Béla úr részéről:

Fuchs István. Kinal Róbert.

Ugron Gábor úr részéről:

Tibád Antal. Ugron István.

— **Színházi műsor.** Ma, csütörtökön, augusztus 25-én, Petrik Agnes k. a. a kir. opera-akadémia végzett növendéke s utóbb a temesvári, pozsonyi színházak volt tagjának 2-ik fellépésével, — ez idényben utolszor: »Madarasze operette; pénteken, 26-án, itt először: »Az ember tragédiája«. Madách Imre, világhírű drámai költeménye, kiállításal 11 képben. »Az ember tragédiája« oly hírnévre és általános tetszésre jutott, hogy ma már Európa majd minden elsőrendű színháza adja s részben előadatni készül. Így már Bécsben, Berlinben, Prágában, Münchenben és Drezdában óriási tetszést nyert a darab, — most már Párisban is készülnek előadni; szombaton, 27-én, bérlet szünetben Cs. Almásy Júlia jutalomjátékául, e színpadon először: »Czigány király« történeti francia dráma 6 képben. Irta Recassair H. és Bredam, fordította Ifj. Bokor József. A »Czigány király« darabot lapunk más helyén ismertettük; vasárnap, 28-án: »Lumpácius Vagabundus« vagy a három jó madár« mulattató énekes bohózat 3 felv. dalok, kuplék és táncokkal.

— **Öngyilkosság.** Egy cselédű öngyilkosságáról ad hírt a rendőri iroda. Kanász Nagy István, aki Soós István kistökei tanárján szolgált, a f. hó 22-én délután a padlás egy horogfájára kötve fel magát egy istrággal, elemésztette ifjú életét. A szerencsétlen fiú végzetes tettét gazdája két gyermek vette elsősben észre, akik keresésére indultak, ahogy a lovat a széna-kazal alá látták befurakodni. Azonban, mire feltalálták, a testből már elszállt az élet. Hogy mi vitte rá a boldogtalan gyereket ifjú életének ilyen elpusztítására, eddigéig még nem derült ki.

— **Zivatatok.** A hosszan tartott rekkenő hőséget végre zivatatok váltották fel a f. hó 21-én, melyek immár 3 nap tisztítottak villamos mennydörgésekkel a porral telt levegőt. A vasárnapji zivatar városunk fölött csak elszárgult, de csőt nem hozott. Ellenben ugyane napon Vásárhelyen galambtojás nagyságú jéggel vegyes olyan zápor szakadt alá, mely felhőszakadásnak is beillett volna. A víz patakokban ömlött az utcákon és a heves zápor, rövid megszakításokkal, délután fél 5-től éjjeli 10 óráig tartott, elmosva az az napra tervezett tisztviselői népünnepet. Ugyanaz nap, épp a vihar leghevesebb tombolásakor tűz ütött ki Szegváron, elhamvasztva 4 lakóházat és németeket, mint amennyiről a »Szentesi Lap« írt, mely ezzel kapcsolatban is a vármegyét korbolja, hogy miért nem inkább a tüzeseteket igyekeznek meggátolni, korteskedés helyett; hiszen a korteskedés a Sima-Balogh privilegiuma. Hétfőn este 8 óra tájt újabb felújult a vihar és ekkor már hozzánk is hozott olyan szakadó záport, hogy a szinkör beazott tőle és a szinészeknek végig kellett a szerepeiket kiabálni, hogy magukat a 15-16 főtől álló közönséggel megértessék. Keddén este már kisebbzerű volt a zivatar, de jó esővel áztatta ekkor is a szomjú földet.

— **Esküvő.** A városunkból nem rég a szegedi kir. tábla tanácsjegyzőjei behívott Zehery Lajos aljarasbíró, tegnap tartotta esküvőjét Félégházán a szép és szeretetreméltó Szarka Berta kislánnyal.

— **Jutalomjáték.** Szintársulatunk kétségtelen legrokonszenvesebb tagja, Csókáné Almásy Júlia, akinek jutalomjátéka a f. hó 27-én, szombaton lesz. A jutalmazandó egy nagyhatású francia dráma, a »Cigány király« t választotta jutalomjátékául, amelyről lapunk mai számának tárcarovatában adunk ismertést. Cs. Almásy Júlia közönségünk kedvence, jeles drámai erő és így szinte fölleges szombati jutalomjátékára külön is felhívni a figyelmet, mert bizonyosra vesszük, hogy ez alkalommal a szinkör nézőtere megtelik.

— **Halálozások.** Mély részvétellel veszünk hírt öv. Práznovszky Istvánné szül. Rózsa Mária úrnékné a f. hó 14-én, 80 éves korában történt elhunytáról. A boldogultban, kinek temetése nagy részvétellel a f. hó 15-én volt, a polgári leányiskola kitűnő kézimunka tanítónője, Práznovszky Erzsébet kislánya, édes anyját vesztette el. — Egy más elismerítő gyászírt Pláger Dávid polgármesternek néjének a t. hó 22-én 68 éves korában történt elhunytát tudatja velünk. A boldogult nagyszámú rokonság siratja. Temetése, a közrészvét szép nyilvánulása mellett, a f. hó 23-án délután volt. — Lapunk zártkör veszünk még egy elismerítő gyászírt öv. Reisz Jakabnéknak hosszas szenvedés után tegnap délután történt elhunytáról. A boldogultban, kinek temetése ma délután lesz, városunk egyik kitűnő orvosa, Reisz Samu dr. édes anyját gyászolja.

— **Megszökök a szerelem keriből.** Kürti Jusztina korcsmárosné panaszt tett a rendőrségnél, hogy üzletéből két nála volt leány: Neubert Katalin és Nagy Anna megszökött. A szökevények visszakísértetését kéri. A rendőrség nyomban megindította a nyomozást, mely eddig annyit derített ki, hogy a szökevények Csongrádnak vették útjokat.

— **Ujoncbál.** Az idén besorozott iparos ifjak, mielőtt ujonckul bevonulnának, a f. évi szeptember havában táncvizsgálommal vesznek búcsút szülővárosuktól.

— **Uj orvos** telepedett le városunkban: dr. Lóczy Zsigmond szentesi szülött, ki a f. hó 26-án kezdi meg orvosi gyakorlatát az új patika-utcában, Ehrlich József-féle házban levő lakásán. A tehetséges fiatal orvost melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Vidéki szülők figyelmébe.** Helybeli úri család több gimnáziumi fiú, vagy polgári iskolai leány növendékét teljes ellátásra elvállal. Bővebb értesülést lapunk kiadóhivatala ad.

— **Vásár a szomszédában.** Csongrád ma kezdődik a nyári országos vásár a jóságvasárral.

Egész selyem, mintázott Foulardok méterenként 85 kről egész 4 frt 65 krig, (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végében is szállít házhoz szállítva, postabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldenek. Svájcba címzett levelekre 10 kros helyégre ragasztandó. (6)

ISKOLAI ÉRTESETÉSEK.

I.

A helybeli főgimnáziumban az 1892/3. iskolai év folyó évi szeptember hó 1-ső napján kezdődik.

A gimnáziumi rendtartás értelmében a tanulók felvétele és beírása f. é. szeptember hó 1-ső, 2-ik és 3-án, délelőtt 9 órától 12-ig, és délután 3 órától 5-ig, az igazgatói irodában történik.

A felvétel feltétele a következők:

a) Az 1-ső osztályba törvénytörvényesen csak a 9 évet betöltött tanulók vételnek fel; 12 évesnél idősebb fiú felvétele felett a tanár-tesztület határoz.

b) Az ismeretek mértékére nézve megköveteltek, hogy a fiú a népiszkola 4-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon; ezen ismeretét vagy nyilvános népiszkolai bizonyítvánnyal, vagy ennek hiányában külön felvételi vizsgálatall kell igazolnia. A felvételt kívánó tanulók korukat keresztlevéllel, illetőleg születési bizonyítvánnyal tartoznak igazolni.

c) A felsőbb osztályba való felvételt a nyilvános és magántanulónál attól feltételeztük, hogy az előbbi osztályról minden tantárgyból legalább elégséges előmenetelt tudjon bizonyítvánnyal igazolni.

d) Minden tanuló első felvétele személyesen, szülői, gyámja vagy ezek megbízottjai kíséretében tartozik az igazgatósnál jelentkezni.

e) A felvételi-, javító- és pótló-vizsgálatokat auguszt. hó 29-én, az engedélyezett magánvizsgálatok irásbeli része 30-án, szóbeli része 31-én tartatnak meg. E vizsgálatok kezdete mindég délelőtt 8 óradélután 2 óra.

f) A felvételnél fizetendő díj 50 kr., melyet minden újonnan belépő tanulóknak meg kell fizetni. Ifjúsági könyvtári díj 50 kr. Ezekről lefizetendő a beírás alkalmával a tandíj fele része. Az egész évi tandíj az alginmáziumban a helybeliekre nézve 12 frt, vidékiekre nézve 15 frt; a felgimnáziumban helybeliekre és vidékiekre egyaránt 24 frt.

g) A magántanulók bejegyzése szintén a beírás napokon történik.

h) Az 1887. XXII. t.-c. 4., 5. §§-ai értelmében figyelmeztetnek a szülők és érdekeltek, hogy mindazon tanulók, kik életük 12-ik évéig újra nem oltattak vagy 7-12 évökig sikeresen beoltva nem lettek, vagy valóságos himlőt ki nem állottak, addig míg e hiánynak eleget nem tettek, csak ideiglenesen vételhetnek fel.

Az igazgatóság.

II.

Egyháztanácsunk határozatából kifolyólag, felhívom mindazon felekezettinktől tartozó szülöket, gyámokat, kiknek 6-tól 12 éves elemi, és 12-től 15 évesig ismétlő iskolai oktatásra kötelezett gyermekeik, gyámoltjak vannak, hogy azokat az 1868. évi XXXVIII-ik törvénycikk rendelkezéséhez képest f. évi szeptember hó 1-én az illető tanító úrnál mulhatatlanul beírassák, s annak megtörténtével az iskolába azonnal feladják és szorgalmasan járassák, nehogy ellenükben az idézett törvény értelmében kelljen eljárni.

Szentes, 1892. augusztus 22.

GERŐCZ LAJOS, ref. lelkész, a tanügyi bizottság elnöke.

III.

A Szentes városi IV. oszt. polgári leányiskolában a jövő 1892-93. tanév szept. hó 1-ső napján kezdődik. A beírások szept. hó

1., 2., 3., 4-ik napján d. e. 9—12 óráig törtenek a polg. iskola igazgatói irodájában.

A polgári leányiskola I. osztályába szabályszerűen csak oly növendék léphet be:

a) aki életének legalább 9 évét betöltötte és

b) kinek az elemi (nép-) iskola IV. osztálya számára kiszabott tantargyakban eléendő jártassága van s ebbeli ismereteit vagy elemi iskolai bizonyítvány által, vagy az iskolai előjárásig előtt felvételi vizsgalat útján igazolja.

A polg. leányiskola bármely osztályába felvehető oly tanuló, aki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik és az azon osztályban megkívántató előkészütségről vizsgalat útján bizonyoságot tesz; más polg. iskolából átépni kívánó növendék bizonyítványára alapján is felvehető. A felvételi, javító- és pótvizsgalati szept. 5-én d. e. 9—12-ig fognak megtartani és díjmentesek.

A rendszeres tanítás szept. 6-án veszi kezdetét az isk. fegyelmi és rendtartási szabályok felolvasásával és kellő megmagyarázásával.

A felvételre jelentkezőknek szüleiük v. gyámjok kíséretében kell megjelenni és magokkal hozniok: keresztlevelet, illetve születési bizonyítványt, oltási- esetleg újra-oltási bizonyítványt. Az első osztályba lépők, vagy a más iskolából jövők a megelőző évben végzett tanulmányokról szerzett hiteles iskolai bizonyítványt tartoznak felmutatni, vagy felvételi vizsgalator tenni.

Tandij egész évre 10 ft, mely két részletben fizetendő: u. m. beiratáskor és febr. 1-én. Beiratási díj 50 kr. Minden növendék tartozik beiratáskor 50 kr. könyvtári díjat fizetni.

A szegénységüket szegénységi bizonyítvánnyal igazolni tudók folyamodhatnak tandíjengedezésre; eziránti kérvényüket a tek. iskolaszékhöz címezve, szegénységi és a megelőző évben végzett tanulmányokról szóló hiteles iskolai bizonyítvánnyal felszerelve, legkésőbb szept. hó 15-ig a polg. isk. igazgatónál nyújtsák be.

Magántanulók az egy évi tandíjon és beiratási díjon kívül a magánvizsga letévéskor 22 frtnyi vizsgadíjat tartoznak fizetni.

Az igazgatóság.

Irodalom.

Az Ország-Világ, a Benedek Elek által kitünően szerkesztett szépírodalmi lap 33. és 34-ik száma, mint önálló füzet igen érdekes tartalommal jelent meg. Nevezetesebb közlemények benne: **Leónora**, regény, folytatás, Sziklay Jánostól. **A réti**, regény (első közlemény) Turgenjev Ivántól, ford. Porcia Luci grófnő. Kisebb elbeszélések: **Tragédia** (vers). Seres Imrétől. **Góliáth**, íra Márkus Miksa. **Mehadia** (vers), Dengi Jánostól. **Játék**, Szarvas Mariskától. **Levelő a kavéházba**, Abonyi Arpadtól. **Poézistól** a prózáig (vers), Dömény Józseftől. **Tóth Antal szamarára**, Gardonyi Gézától. **Nyári bánat**, Bede Jóból. **Beszámoló beszéd**, Göre Gábor bíró úrtól. Ismertetérisztó cikkek: **Különös temetések**, V.-tól. **Homokfujtatóról**, S. F.-tól. **Hölgyek lovaglása**, Gizellától stb. Heti tárcá, melyben a hét eseményei foglalhatók. Az állandó rovatok, **Nők világa**, Irodalom és művészet, **Sport és Sakk**, tájékoztatnak a nagy világ híreiről. A képek a külföldi és hazai hírneves festők műremekeit mutatják be. Előfizetési ára egész évre 8 ft, fél évre 4 ft, negyedévre 2 ft. Egyes szám ára 16 kr.

Magyar Géniusz. Alig keletkezett még Magyarországon irodalmi vállalat, mely oly rövid idő alatt, a művelt közönség bizalmát és pártolását kiérdemelte volna, mint a **Magyar Géniusz**. Egy fél év után a **Magyar Géniusz** már pártatlan sikerekre hivatkozhatik, s valóságilag új lendületet adott művészi és irodalmi életünknek, mert hisz leg-hírnevesebb íróink és művészeink slettek a **Magyar Géniusz**-nak rendelkezésére bocsátani munkáik legjavát, s az eddig megjelent 32 szám egész tárhaza a szébbel szebb, s művészi kivitelben bemutatott képeknek, melyek érdekesek,

s művészi beccsel bírók, vagy tanulságosak a szerint, a mint az események felszínre vetettek egy-egy aktualitást. Egész tárhaza az írók becces munkáinak, mert alig van szomorított magyar író, a kinek nevét ide nem kellene nyomtatni. A közönségnek alkalma volt tapasztalni, hogy a **Magyar Géniusz**-t miként emelkedett számról-számra fényben, pompában, külsőleg és tartalmilag. Ez a folytonos emelkedés jelmezi a **Magyar Géniusz**-t, melynek hasábjain csaknem kizárólag eredeti magyar dolgozatokkal találkoznak az olvasók, s melynek minden számában kivétel nélkül találunk egy-egy nagyértékű munkát **Döcsey Lajosnak**, a nagy-név költőnek tollából. Kiemeljük ezt különösen azért, mert **Döcsey Lajos** kizárólag csak a **Magyar Géniusz**-nak ír, már pedig e hírneves költőnek minden megszólalása esemény-számban megy. Még csak azt jegyezzük meg, hogy a **Magyar Géniusz** versenyképes a hasonló külföldi vállalatokkal, s minden ízében magyar szépirodalmi lap, mely minden művelt család asztalán önérettel foglalhat helyet. A **Magyar Géniusz** előfizetési ára: egész évre 10 ft, félévre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr. A **Magyar Géniusz** szerkesztősége és kiadóhivatala.

Színház.

Tulajdonképen nem is kellene már színi bírálatot írunk az előadásokról, mert minden egyes est jelentése mellé az a szegényletes hírt kell csatolnunk: üres ház.

Ha 50—60 főre menő nézőközönség kerül, ez esemény szamba megy s hogy többet ne említsünk, az Emke javára rendezett hétfői előadás is szegényletesen üres padosorok előtt folyt le.

Lehetne e fölött sokat elmélkedni, mert az Emkének Szentesen mintegy 300 tagja van, köztük számos olyan vagyonos, aki ha egyébkor nem, az egylet javára adott előadások megengedhetné magának a színházba menés nem olyan költséges kedvtelését. Ezenfölül az egylet élén olyan egyének allanak, akik szeretik magukat a helyi közvélemény személyesítőinek nevezni. Miért nem hatnak hat közre, hogy az általuk itt kreált fikegyeletnek valamelyes haszna legyen e jótékonycélú előadásokon, amelyeket ők kötettenek le a tanács által e célra és amelyből így sem a szép célra sem a színészetre semmi előny nem háramlik?

Mondjuk: lehetne e fölött sokat elmélkedni, de ez messze elítne bennünket tárgykünlő s majd alkalomadtán térünk vissza e kérdésekre.

Most csak kronológikusan egymásutánban regisztráljuk, hogy utolsó színi tudósításunk óta színrekerültek: szombaton, f. hó 20-án, Szent István ünnepe napján **A szent korona** című alkalmi drámai költemény, melynek szépen rendezett táblát a közönség lelkesen megtapsolta; vasárnap, f. hó 21-én, **A veres hájue** népszínmű; hétfőn az Emke javára, a sz. szoros értelmében üres ház előtt, **Relle** ünn. népszínműve: **Fityfiritty**, a cimszerepben **Bácskay Julcsával**; kedden **Szegény Jonathan** operett.

Es itt álljunk meg egy kissé egy vendégmásvásznó kedviért. E vendégéneknek **Petrik Agnes** kisasszony, az operai akadémia végzett növendéke, **Harriett** szerepét játszta.

Hogy operai növendék volt, az kitetszik a kisasszony ünnepeisebb mozdulataiból, amelyekben ma még kevés az operetszerű könnyedség, bár meglátszik rajta már is, hogy sikerrel igyekszik ezt a könnyedséget elsajátítani. Konstatáljuk továbbá, hogy a kisasszonynak zeneileg jól képzett keilemes orgánuma van, trillál tisztán és egyenletesen; szóval, nagy mértékben meg vannak benne egy leendő kitünő operetténekésző attributumai és minden szintarsulatra nyereség a szerző-tetésé.

Tegnap este Szilágyi Dező, a közönség kedvencének jutalomjátékaul bohókás műsorozat volt soron, mely állandó derültségben tartotta a szokottnál nagyobb számú, és a jutalmazottat sürni tapsával kitüntető közönséget.

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti hetiszemle.

Bpest, augusztus 23-án.

Búza. A hét elején a gabonaüzlet irányzata még csendes volt, de a legutóbbi két napon a szilárd iránzat jutott túlsúlyra, amennyiben a vételekudvényesen javult és meglehetősen forgalom mellett az árak jó 15 krral emelkedtek. E héten kezdtek el hivatalosan az új búza jegyzését az ó-búza elhagyásával. A kedvezőbb hangulat piacunkon annál inkább figyelmet érdemel, mert külföldről lanya jegyzéseket jelentettek. Ugy látszik a malmok kereslete okozta az ar- emelkedést mert külföldi kivitelre az üzlet lassan indult. Utolsó jegyzések tiszavidéki új búzában: 7.60—8.30 ft. R o z s. Jó kereslet mellett ára e héten 20 krral emelkedett. Helyben 6.60—6.70 frtig adatott el. Vidéken távolság szerint 5.75—5.65—6.35 forintton kelt. A r p a változatlan maradt. Helyben takarmányárú 5.52: frton, közepes 6.02 frton, vidéken jobb min. 6.50—6.75—6.80 frton adatott el. Z a b jó keresletnek örvendett és spekulációra vásároltatott: ára 20 krral emelkedett; ó-árú 5.67 frttal 6 frtig fizetett. T e n g e r i igen jelentékeny aremelkedést ért el, miután a nagy forróság aggodalmakra ad okot a természet: ára 35 krral emelkedett. Hétyben 4.85 frttól 5 frtig fizették, vidéken elkelt 4. 45 frttól 4.65frtig. R e p e e is szilárd; aug.—szept. 11—11.25 frton jegyez- tetett.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátéffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Dr. Lövy Zsigmond

egyetemes orvos-tudor,

városunk szülötte, f. hó 26-án orvosi gyakorlatát megkezdi.

Rendel. d. u. 1—3-ig, szegényeknek ingyen.

Laluk: 3—1

Ehrlich József úr új-patika-utcai házában.

Csúcs Lajos

III. tized 35. számú házában egy ujonnan épült, 2 utcai szoba, előszoba, konyha és éléskamrából álló lakás azonnal haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni a tulajdonossal. 3—1

Tiszta vér

13-4 az egészség!

Titkos betegségek, szemölcsök, bőrkütiések, sápkór, általános ernyedés és gyengeség megszűnnek tiszta vér mellett! Módszerünk használatánál gyökeres eredményt biztosítunk. Tudakozódásokhoz válaszbélyeg melléklendő. Cim:

„Office Sanitas“ Paris
30, Faubourg Montmartre.

Folyékony vegyítiszta szénsavból készült

Szódavíz

állandóan kapható háztól elhorváva 2. házhoz hordva 3 krral palackonként Farkas Sándor szódavizgyárában.

Ugyanitt egy szerényebb igényű iparos sztv. Mihálytól lakást kaphat, mint szódavíz elárúító.